

¿Per què hi ha qui menjant poc es

Les lleis preestablertes que regeixen els fenòmens de la vida, tenen totes un cert marge de tolerància; marge que a voltes és tan espaiós que arriba fins a fer dubtar de si existeixen o no tals lleis. Pot dir-se que són essencialment elàstiques, sense que això vulgui dir, ni molt menys, que sigui discrecional l'acatament a totes o a alguna d'elles. Ben al contrari, obliguen totes ineludiblement, amb violència a vegades brutal, però sempre dintre aquell marge de tolerància, fora del qual l'incompliment va acompanyat d'implacables sancions. Dintre la seva àrea, la vida es desenvolupa normalment, o bé amb un excés o defecte d'intensitat; però jamaí es fa incompatible amb el medi.

Aqueix límit d'elasticitat de les lleis biològiques, varia a l'infinit, no solament d'uns individus a altres, sinó també en les diverses fases de desenvolupament d'un mateix individu. Va condicionat sempre pel que anomenem *autodefenses biològiques* de cadascú, entenen per tals tots els mitjans de què es val l'organisme per a lluitar contra els embats del món exterior, des del més potent esforç muscular, fins a la més delicada reacció psíquica defensiva.

Per què tal elasticitat en les lleis de la vida? Per què el codi natural sembla indulgent per a uns individus, i implacable fins a l'encebament per a altres?

Això és el que anem a intentar esquematitzar en el present article, cenyint-nos, com ja diu l'encapçalament del mateix, a les defenses biològiques que fan referència a les variacions en el pes i volum corporal.

Ja al primer cop de vista, excel·leixen dues menes de factors: els *endogens* i els *exogens*. Els primers, culpables del que clàssicament ha vingut anomenant-se obsessió o primor constitucionals, obren a desgrat de la voluntat. Els segons, procedents del món exterior, dependrien dels hàbits alimentaris o de la manca o excés d'activitat de l'individu; de la seva voluntat en vindria la regulació.

Ens entretindrem un moment a comentar aquests factors.

Els *factors endogens* són essencialment el sistema de secrecions internes i el sistema nerviós, formant conjuntament el sistema *neuroglandular* o *neuroendocrí*. No tenim espai per a analitzar la composició i funcionament d'aquest sistema, que és una veritable meravella. Direm tan sols que les glàndules més importants són la tiroide, les gonades (ovaris i testicles) i la hipòfisi, que actuen sobre les combustions orgàniques, com el ventall sobre el foc, o sigui activant-les. Quan funcionen molt, les combustions augmenten, el combustible desapareix i el pes baixa. Quan funcionen poc, el recanvi es retarda, el combustible, menjat potser en excés, no es crema i el pes augmenta.

Com *factors exogens* hem d'esmentar totes les transgressions higièniques d'ordre físic, intel·lectual i moral, particularment les relacionades amb l'alimentació. Entren, a més a més, en aquest grup totes les agressions del món exterior sobre la nostra economia orgànica (infeccions, intoxicacions, etc.).

Aquests factors són els que antigament engendraren la divisió de les obesitats i primors en endògenes i exògenes. Avui, però, no es pot admetre tant d'esquematisme. Difícilment trobem casos d'obesitat o primor avançades, en què no hagin obrat varis del factors esmentats. Al més típic obès per sobrealimentació, podem trobar-li sempre, apurant l'exploració, alguna tara constitucional que l'hagi predisposat a la sobrealimentació i que a la vegada aquesta sobrealimentació li hagi produït la sobrecàrrega adiposa. Correlativament, a l'obès més genuïnament *endogen* podem trobar-li sempre una gran predisposició als excessos de menjar i beure i al sedentarisme, que serveixen de colofó a la causa primària.

Per això avui s'admet que *la immensa majoria de casos d'obesitat o primor extremades, són de causa mixta*.

l'essent de causa mixta, com es confabulen ambdues menes de factors per a desviar a vegades tan enormement el pes del cos? Senzillament, creant el que anomenem *herència, raça, hàbit, professió, malalties de tota mena*, especialment visceral, els *canvis fisiològics* de la vida de l'individu (pubertat, embaràs, alletament, menopausa, i, com a síntesi de tots ells, l'alteració del coeficient

assimilació, i la del coeficient dinàmic específic dels aliments, *desassimilació*, del qual parlarem breument.